

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

POLITIKAI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth-utca 155. szám, Gerguroy-féle házban.

Aranyon minden, a lap szellemi és anyagi részét illető közlemények intézendők és minden díjak üzentendők.

A hiesmegyel nemzeti párt hivatalos közlönye.
Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Felölös szerkesztő és kiadótulajdonos:

Dr. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 frt. — Félévre 4 frt. — Negyedévre 2 frt.

Egy óra 80 kr.

Egyes szám ára 10 kr. a vasárnapi szám 15 kr.

Kossuth apánk halálának évfordulója.

Egy éve annak, hogy Kossuth-apánk örök álomra hunyta szemét.

A magyarok istene megáldotta őt egyetlen legnagyobb kincsével: hosszú élettel.

Majd egy századot élt erőben és egészségben . . . Élte utolsó órájáig megőrizte nagy szellemének világosságát.

És ezt az egész századot nemzete szolgálatában élte le. — Mint Mózes a tévelygő rab-szolga népet — úgy vezette ki a magyar nemzetet a szolgaság éjéből a szabadság ígért földére. Haláláa órájáig örködött fölötte s böles tanácsaival oktatta, támogatta küzdelmeiben.

Az idő végtelen tengerében egy évszázad tán csak egy perez . . . Ily rövid idő alatt nemzetet a tökély legmagasabb fokára vinni nem lehet.

Kossuth-apánk kiragadta népét a szolgaságból — s meginditá ama nagy jövő felé, mely a tökély magaslatai felé vezérel.

A szent agastyán ez óriási vivmányait kiesinyelte s haláláig a fölött siránkozott, hogy még népe mindig nem eléggé független, nem eléggé szabad. — Fájt szívének az a tudat, hogy a magyar a dualizmus kötelékei közt függetlensége legszentebb jogait áldozza föl, holott más kisebb nemzetek önállók s minden más nemzettől függetlenek.

És Kossuth-apánk e fájdalma minden igaz magyar szívében megrezdül, még azokéban is, a kik a gyakorlati politika követelményeitől vezéreltetve a dualismas fentartását a haza boldogulása egyik feltételének ismerik.

De ha nem is általános a haza függetlensége iránt táplált politikai hit, — azért bele van az oltva minden magyar ember szívébe kiirthatatlanul s a magyarok istene azért adott Kossuth apánknak egy évszázadra szóló életet, hogy ezzel erősitse meg az Ő prófétaí ihletett voltát, hogy késő unokáink előtt ne legyen Ő többé emberi lény, hanem egy szent eszme, a haza függetlenségének szentsége.

És valóban így lesz!

Kossuth-apánk mithoszi alakja már most sem emberi — hanem félisteni. Már most azt hisszük, hogy a szabadság istenének megtestesülése volt — s csak visszatért szellemi mivoltába.

Mi lesz belőle száz év mulva?

Krisztus is ember volt s az emberi esodálat istenné avatta. — Ugyan az a rajongás, mely évszázadok viharán keresztül megtisztulva Jézust az emberiség megváltójává emelte, Kossuth-apánkat a magyar nemzet szabadságszeretete istenségévé fogja fölemelni.

S ha most az alig elhantolt sir köré zarándokolunk s könnyeinket ontjuk az elköltözött nagy férfiéért, majdan az eszme érez és szobor alakjaihoz fogunk zarándokolni, hogy megüljük a legszentebb ünnepet, a szabadság norma-napját.

Kossuth-apánk halála évfordulóján nincs helye a könyeknek.

Büszke önérzettel emelje föl fejét a magyar s tekintsen szét Európa nemzetei között.

Volt-e, van-e s lesz-e olyan nagy embere mint Kossuth-apánk, a ki örökkön-örökké élt és örökkön-örökké élni fog!

A kormány egész lételével...

Meg kell érteni Bánffy br. urat, mikor azt mondja a parlamentben, hogy az egyházpolitikai javaslatok függöbben maradt részei a főrendiházban a kormány egész létével össze vannak kapcsolva.

Nem nagy ugyan, a mire vállalkozott ez a kormány, nagy volt elődjének vállalkozása. Most csak két kisebb jelentőségű — bár nagy elvi kérdést tartalmazó javaslat kerül végleges eldöntés alá a főrendiházban.

A zsidó vallás recepeziója és a vallás szabad gyakorlatáról alkotott törvényjavaslatok kiegészítő részei ugyan a házasságjog rendezésének, de az előbbi megelőzte az 1867: 17 t. cz. s a társadalom, melynek intelligenciája rég nem firtatja a vallás és faji különbségeket ember és ember közt.

A recepezió tehát egész fölösleges, melylyel ugyan nyer a zsidóság önérzet tekintetében, de elvetése által mit sem vesz. Főleg, ha a vallás szabad gyakorlata megszavaztatik, a melyben hallgatag befoglaltatik a recepezió.

Természetesen sem az egyik, sem a másik nem bír több chance-szal arra, hogy megszavaztassék. A kormány tesz ugyan engedményeket a szövegezés tekintetében, de a lényegét aligha fogja elejteni, mert az aztán igazán összefüggne egész lételével.

Igy tehát mindkét javaslat sorsa a pártmérékezés eredményétől függ, mert ma már a főrendiházban egy erős s fegyelmezett katolikus mágnás

párt van, egyértelműen a katolikus néppárttal.

A kormány kilátásai ugyancsak soványak. — Ma — midőn a javaslatok sorsa eldől, — mert kétségtelen, hogy a szavazás már ma meglesz, — a kormány hivatalos szócsövei abban bizakodnak, hogy egy-két szavazattöbbséget fog a kormány kiszorítani.

Nem bírna semmi értékkel, ha ez egy-két szavazattöbbség lehetőségét vitatnók, midőn a tények fejtünk fölött lebegnek s néhány óra választ el attól, hogy bizonyosságról szóljunk.

Arról beszélhetünk csak, hogy mennyiben létkérdés az a Bánffy-kormányra nézve, hogy a javaslatok elfogadtatnak-e vagy se?

Nézetünk szerint a Bánffy-kabinet sorsán keveset változtat az a körülmény, hogy a főrendiházban a javaslatok keresztülmennének. — A parlamenti helyzet javulására, az országos izgatottság megszüntetésére nagy hatással volna az, de nem a kabinet sorsára.

Itt volna az ideje, hogy ezen üdvös reformokról többé mint javaslatokról ne vitázzunk. Lássuk a végrehajtást.

Ha tehát a javaslatok megbuknak a főrendiházban, ez nagyobb baj lenne magára az országra, mint a kabinetre.

Bánffy állása nem lehet már rosszabb. Olyan miniszterelnök, a ki képtelen a kormány álláspontját interpretálni, sokáig nem maradhat helyen. De az országra nézve nagy baj lenne, ha tovább is izgatási anyagul

szolgálnának a javaslatok, melyek ha a törvényerőre emelkedés ezen lépcsőjén sikerrel áthaladtunk, akkor rendkívüli előnyös parlamenti helyzetet teremtenek.

Ugyanis arról kellend gondoskodni, hogy a nagy erőfeszítésekkel létesített törvények végrehajthassanak. Nem kisebb feladat ez, mint a törvények megalkotása.

Erős kormányt követel az a feladat, vele nem birkozhatik meg Bánffy Dezső br.

Nagy tapintat — böles előrelátás s nemes mérséklet szükségeltetik ahhoz hogy, a szentesített törvények már most a társadalom ütereibe friss vérként bevezetessenek.

Nem is képzeljük ezt másként, mint hogy parlamentünk legkiválóbb erőt egyesülnek s alakul egy új párt, új miniszteriummal s e feladat keresztülvitelében a pártok egymást vállvetve támogatják.

Népszerűbb férfit a parlamentben Apponyi grófnál nem találunk s így első sorban reá tekint a nemzet. Ő az egyházpolitikai javaslatok megalkotásánál egy szerinte alárendelt kérdésben ellenzéki álláspontot foglalt el, de a szentesített törvény revízióját nem kívánja, tehát legalkalmasabb annak tapintatos keresztülvitelére.

Ő ismeri legjobban ama sebeket, melyek e törvények által a vallásos meggyőződésen üttettek, ő fogja tudni e sebek beheggedését előmozdítani, míg egy tapintatlan kormány újból föltépné azokat.

Bármint legyen is a dolog, egy a bizonyos, hogy a főrendiházban a

T A R G Z A.

Pethő Lajos.

Írta: *Kende Ferencz.*
(Folytatás.)

Az öreg Pethő e sorok olvasása után megtörtött, szinte megzavarodva keresett szeket magának. Az egész levelből csak annyit értett meg, hogy Zámolyiné asszony az ő nemes és jó Lajosát nem úgy szerette, mint a hogy ezt ő gondolta és remélte. Eleintén talán még keserűbben érzé a fiát illetett sértést, mint ez, — de később arra a gondolatra jött, hogy hiszen Lajos nagyon megboszulhatja magát az által, hogy megmutatja annak a szivtelen asszonynak, mily könnyen lehet őt felejtani egy boldog házasságban.

De hogy is történetett, hogy Lajos, az okos és tapintatos férfi szerelmében csatlakozott? —

Most egyszerre villámként járta át agyát egy gondolat. Ez asszony, kit ő az imént szivtelennek nevezett, legnemesebb teremtese istennek, gondolá az öreg Pethő. Zámolyiné megértette őt s méltányolva ag-

godalmait, nagyszerű önfeláldozásával jó segítségére!

E nemeslelkűség melyen meghatotta s fia elkeseredésétől fájdalmasan érintve, — eleintén mindent meg akart ennek mondani, — de még sem! Valjon nem volna-e észérűten dolog most e kényes természetű ügynek illetén való, nem remélt megoldását zavarni, s e házasságtörő szerelmet — mit a sors ezuttal szétép — új életre ébreszteni? Nem, — Lajos feledni fog, elég erős hozzá, a melyen sértett férfi büszkeség beheggeszti a sziv sebeit.

Pethő Lajosnak ugyszólván asszonyi érzékenységét fel nem foghata — könnyen vigasztalódott, a levelet szótlanul s egy kedvűen az asztalra helyezé, s miután egyidejűleg a szobában föl s alá járt, azt a kérdést intézi Lajoshoz, nem volna-e kedve egy reggeli sétát tenni?

— Bocsáss meg, atyám, most nem tehetem. — S ezzel megszorítá a távozó öreg kezét.

A kétségbeesés egy nemével ült íróasztalához, nem tudva megbarátkozni e kegyetlen valóval, levelet írt Jolánhoz. Ebben kifejezést ad mindazon zavart gondolatoknak, mik e perczen egész lényét átjárták.

Jolán azon szivtelen szörnyetegekhez tartozik, — írja egyebek közt — a kik önzés és hiúságból arra törekszenek, hogy mennél több hódolót lassanak lábaiknál s ha e megtörtént, — megvetik s eltaszítják maguktól, miutánjár ezek adójukat, — a mi némelyeknél az egész életre szóló nyugalom s boldogságból áll, — leróttak.

E levél, valamint mindazok, melyeket ezután írt, válasz nélkül maradtak. A hiába-való írást megunva, végre föltette magában, hogy Jolánt mindenáron elfeledi. És — bár magasra törő természetével soh' sem fert össze — a gyönyörök karjaiba dobta magát.

De csakhamar undorral fordult el attól. A kicsapongó társaságokban egyedül az ő szive volt szomorú; nevelése, egész egyénisége annyira messze állott az érzékiség mámorától, hogy midőn ezt óhajtottá szive és értelme megtagadták a segédkezést. S im' a mikor ez eredménytelenül megkisértett kábultságból felocsudott, — csalódása ep' oly mely és keserű volt, a seb ep' oly vérző, mint ama levél vételenél, a mely őt annyira lesujtotta!

IV.

Zámolyiné asszony nem tért vissza. Miután a telet Nápolyban töltötte, tavasszal

kormányának győznie kell, ha a parlamenti tovább alakulások elé akadályokat gördíteni nem akarunk.

Reméljük a legjobbat!

Mártius 15-ike mint nemzeti ünnep Bogoján.

A bogojevai approbált „Polgári Olvasókör” nyilvánosan kiírt programja szerint márczius 15-ét a nemzeti kegyelet örömfüggvényévé avatta. A nap nagy jelentőségét a kör disztriktor zászlója a tavaszi nyelhez szálló jatszi fuvalma mellett lobogva hirdette már kora reggel, hogy a szabadság, testvériség, egyenlőség tavaszat hirdető fecské megérkezésének 47. emlékűnnepnapja van.

A mint a templom harangja a reggeli órákban isteni tiszteletra hívta össze a buzgó hívőket, a számosak közt testületileg jelent meg a „Polgári Olvasókör” és dicséretre legyen mondva, a községi eljárárság, hogy halaimát mondjon a magyarok istenének e nagy naphoz fűződő nemzeti követelmények, a szabadság, testvériség, egyenlőség kivívásáért, s hogy kegyeletadó röjja le ima szerű elmélkedésével a napnak meg élő és már Istenben boldogult hősei iránt.

Az istentisztelet végével a kórus a boldog emlékt Szulik József fenkölt szellemű egyházi írónak e napra írt „Úr Jézus! honfiad dicső példány, ki könyvet ontál bús hazád felett” kezdetű főhászát zengette el.

Délután 4 órakor a dalias termertű Vincze Fibián választmányi tag a nevezett körnek két negyvennyolczas öreg tagjától körülveve indult elő a nemzeti lobogóval a körből, hogy az ünnepélynek még hátra levő részét nézni és meghallgatni vágyó népáradattal a szabadba vonuljon. Itt elismeréssel kell megemlítenem, hogy a máskor szét-huzó „Magyar Polgári kör” a „Polgári Olvasókör” testvériség meghívását elfogadva, velünk együtt ünnepelt. *) A díszmenet, mely

*) Mintha ezzel is a 47. év előtti történetek látásának illusztrálni, mert az egyetértés, egyakarattal sem nyilvánult talán a magyar népnél oly szembehelyesítően, mint ezen emléknapon.

a fővezetést a kálvária halom körül állapodott meg, *impozans* és fölemelő volt.

E halmon mondta el az ur Jézus keresztje előtt Omelka János harsány hangon igen sikerült emlékbeszédét, itt ment végbe a programmszerűleg megállapított szavaltat és éneklet is, mely a hallgatóságot nemcsak kielégítette, de még éljenzésre és tapsra is ragadta. Mondogatták is, egymás között a könyvező jó öreg nének: „Oh Istenem, olyan szépen szavaznak, mintha csak a jó Jézuska sugná le nekik a körösztű!”

A „Polgári Olvasókör Dalárdája”, mely a falusi egyszerű, de jó akaratú polgárokból a nép józólésének nemesítése céljából van összeállítva, daczára meg csecsemő voltak, oly híven énekelte a sok szép hazafias magyar darabot, hogy intelligens zeneértőnek is becsületére vált volna.

Az igen szép síkkel lefolytatott program bevégezte után a jelen volt sokaság példás rendben visszakerítte a nemzeti jelvényt a „Polgári Olvasókör”-nek hol a kör legtöbb tagja a késő esti órákig együtt maradt az eljárársággal egyetemben, hogy az ünnepélyt végképpen befejezze.

Most vette kezdetét a programon kívüli italbeli közgyönyörűség, melyen a toasztoknak egész tanfolyama volt élvezhető. A közsabadság, testvériség, egyenlőség előharcosait vagyis községünk közpályán működő férfait éltették, azokban a jó izű szónokok, melyekben pedig az eredetiség meg-megvillant Köszönőkön mondtak a többek közt a koronás magyar királyra, községünk szellemi vezetőjére Berecz Károlyra; annak a szó valódi értelmében vett szerényen működő jobb kezére, Nemes Jánosra, kire a község, mint szülőtere, büszke lehet; a Magyar Polgárikör* tagjaira, a községi tanítókra; a szülők és eljárárók egyik tanító, kérve őket, hogy működjenek közre a tanítókkal, mert — ugymond, — valamint áll az, hogy hasztalan az ember iparkodása, ha nem járul hozzá Isten áldása, úgy az is igaz, hogy hasztalan a tanító jó törekvése és fáradozása, ha a szülők és eljárárok nem működnek velük közre“.

Városi ügyek.

Hirdetmény. Zombor szab. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a zombori mkir. pénzügyigazgatóság által megállapított 1895. évi I. és II. osztályú kereseti adó kivetési lajstrom az 1883. évi 44. t. t. cz. 16. §-ában foglalt rendelkezés értelmében 8. egymásután következő napon át vagyis 1895. évi márczius hó 20-tól márczius hó 28-ig bezárólag betekinthes végett a városi adóügyi osztálynál közszemlére kitétetik azon figyelmeztetéssel, hogy a netán sérelmesnek talált kivetés esetében a.) azon adózók, kik az illető kivetési lajstromban tárgyalt adónemmel mar a mult évben voltak megróva, a lajstrom kitételének papját; b.) azon adózók pedig, kik a kivetési lajstromban megállapított adóval a kivetés évében első ízben rovatnak meg adótarozásuknak az adókönyvecskebe történt bejegyzését követő 15 nap alatt felszólamlásukat a város polgármesterénél benyújthatják. — Zombor 1895. évi márczius hó 6-án Schlagetter polgármester.

H I R E K.

— **József napját** ez évben is megülték Széchényi József kir. törvényszéki elnök tisztelői, kik teljes számban tisztlegtek az őszülő — de fiatalos hevéből mit sem vesztett elnök hivatalos helyiségében s magánlakásán. A vármegyei tisztviselői kar a fő és alispánnal, a kir. törvényszék bírói kara, a kir. ügyészség testületileg, a kir. járásbírói tagjai, — valamint az ügyvédek is egyaránt kifejezték a névnap alkalmából legjobb kívánataikat, amelyekhez a sajtó is készséggel csatlakozik. — Ad multos annos!

— **Gyászűnnepély Kossuth Lajos halála évfordulója alkalmából.** A zombori népkör folyó hó 31-én d. u. 3 órakor Kossuth Lajos nagy hazánkfa halálának évfordulója alkalmából saját helyiségében gyászűnnepélyt rendez. Ez alkalommal meggyejezzük, hogy Kossuth halálozása napján városunkban csakis a népkör tűzött ki gyászlobogót.

— **A Honvéd-egylet köréből.** A Bács-Bodrogh vármegyei 1848-1849. évi honvéd-egylettől a következő felhívás közzété

férjenek egyik falusi birtokára vonult. Azon elhatározása, hogy Lajost kerüli, megmáshatalannak látszik. A menyinyire természetföltölti több érzelmeinek megtagadása, éppen oly mértékben talált — mint minden ideges nő — új erőt az önfeloldozáshoz. — Ő eleget szenvedett ugyan, de rajongó szerelme ellensúlyozá a kétségbeesést: — és valljuk be — szive mélyében még mindig őrizte reményeinek kicsiny maradványát. Ő még bizott abban, bár minden valószínűség ellene szólott, hogy szive még felszabadul a bilincsek alól! Gyermeiki kedélyében még mindig élt az a hiedelem, hogy Lajosnak ép' annyi lelki ereje lesz, mint neki s hogy, ha nem is hozzá, legalább a szerelme által róla alkotott eszményhez hű marad és ha ő valamikor talán ismét szabad lehetne, Lajos hozzá jönne és így szállana. „Ime én sem voltam kevésbé kitaró, mint te, gyöngé nő!” — Mily forró könnyeket hullatott ilyenkor a mult emlékezetére.

Szegény Jolán te! Miért tetted ezt lehetetlenre reá nézve?!

Ambar ő nem ismerte félre Lajos nemes lelkét. Még mindig vannak lények, kik csak egyszer szeretnek és éppen mert szerelmük tisztán támadott, ennek lángjai mind-

azt megemésztették, a mi egy második szerelemre képesíthető; vannak lények, kik bár gyöngéd érzelmeik tárgyát immár érdeketlennek ismerik föl, ennek daczára tovább szeretnek, mert szívük minden egyebet ki-dobva magából, szerelmükben nyerik kifogyhatatlan tápanyagukat.

Lajos belsejét e vég nélküli, reménytelen szerelme kinjai gyötörték. Az élet reá nézve már csak teherré vált, mint a melynek mi czejja sem maradt. A munkára, mely az előtti oly kedves volt neki s énjének mintegy kiegészítő része volt — most elvesztvén lelki erejét, képtelenné vált.

Egy napon ily állapotban, erőltetett mosolytalán ajkain lepett be az öreg Pethó szobájába.

— Örvendj Atyám, — szólott, rég táplált óhajod teljesül, úgy tekinthetsz engem, mint a ki a házasságra rá adta a fejét. — Válassz számomra; te jobban tudod, minő asszony illik mindkettőnkhez, hozzád, ki ragaszkodó leányod legyen s ki fiad szeretetét megkészszerzi, — hozzáam, egy gyöngéd teremtés, ki a nélkül, hogy sokat szenvedne, egyéniségem sötét vonásait és különcségeit, melázó kedélyemet elviselni tudja.

Az öreg Pethó arca az örömtől sugárzott.

— Oh, Lajos, mennyire boldoggá teszsz engem!

De hirtelen egy aggodalomtól meglepetve folytató:

— Mondjad csak fiam, ez komoly elhatározásod?

Megfontoltan nyugodtan és szabadon e lépés horderejét? Valjon holnap is akad-e azt, a mit ma akarsz?

— Minden bizonynyal.

— Édes fiam, tehát előttem nem lesz ismeretlen már rég táplált abbeli óhajom, hogy nőd Kulmer Matild legyen. Sőt — őszintén bevallom — e felett már az ő atyjával is beszéltem, — és hát nem alap nélkül mondhatom, hogy sem nála, sem leányánál ellenzésre nem találunk. Holnap elmegek hozzájuk, hogy megkérjem számodra Matild kezét. Nem lesz-e korán?

— Nem, — ha már meg kell történnie, történjék mielőbb. —

Pethó tehát fölkereste barátját Kulmert s minden hosszas bevezetést mellőzve, előadja jövetelének czélját.

— Barátom! Leányod kezét kérem fiam számára.

telére kértünk: Tisztelt Bajtársak! Ritkulan soraink. Baróthi Beke Gyula 1848/49. honvédelezredes, honvédegyeletünk érdeműs elnöke itt hagyva megárvult bajtársait: jobb-létre szenderült. Az élet viharjainak kidobott agg harczoainknak nincs gyámoltója, nincs istápolója, nincs vezetője, mert benne nem csak a hazáját lángolon szerető és kezében azt karddal védő is hős hazafi, — hanem Bács-Bodrogh vármegye 1848/49. honvédegyeletünk — elnökét gyászoljuk. Az idők rohanó árjával haladó honvéd bajtársainkkal, kik az élet viszontagságaival és anyagi gondokkal küzdve, mint az oldott keve széthullunk, ha bennünket a mult idők szent emlékeinek bajtársi szeretete és egy vezérő kéz kapcsa össze nem fűz. Felhívom ennél-fogva Bács-Bodrogh vármegyei 1948/49. honvédegyelet kebelébe tartozó összes bajtársakat, miszerint f. évi márczius hó 30. napján délutáni két órakor a Vadászkiirt szállodában Zomborban tartandó elnökválasztó gyűlésre megjelenni sziveskedjenek. Zomborban, 1895. márczius hó 16-án. Hazafias bajtársi üdvözléssel: Donoszlovits József, a Bács-Bodrogh megyei 1848/49. honvédegyelet al-elnöke. Hogy a hazafias ügyben tett ezen felhívást a legmelegebben ajánljuk olvasóink szives figyelmébe, azt talán mondanunk is felesleges.

— A zombori Tóth Kálmán-kör

1894. évi beszámoló és 1895. évre tisztújító közgyűlését f. évi márczius hó 30-án, (szombaton) d. u. 5 órakor, felolvasással egybekötött disz-közgyűlést pedig f. évi márczius hó 31-én (vasárnap) d. e. 11 órakor fogja a „Vadászkiirt” nagytermében megtartani, melyek közül az elsőre az összes tagok, a másodikra pedig egyszersmind a n. é. közönség is tisztelettel meghívattik. I. A beszámoló és tisztújító közgyűlés tárgysorozata. (Márczius 30-án d. u. 5 órakor.) 1. Elnöki megnyitó. 2. Főtitkári jelentés. 3. A penztáros és a számvizsgáló bizottság jelentése. 4. A tisztviselők felmentése. 5. Tisztújítás. 6. Nefaláni indítványok. II. A disz-közgyűlés tárgysorozata. (Márczius 31-én d. e. 11 órakor.) 1. Megnyitó beszéd. Tartja az elnök. 2. A lefolyt év története. Felolvassa a főtitkár. 3. „Temezőben”, „Prímeczia”. Költemények. Irta és felolvassa Móra István. 4. A halhatatlanság és az örök élet eszméje a világ különböző népeinél. Értekezés, irta és felolvassa Buday Gergely. 5. Költemények. Irta és felolvassa Kende Ferencz. 6. Az alkotás. (Novella.) Irta és felolvassa Milkó Izidor. Zombor, 1895. évi márczius hó 19-én. Rácz Soma, főtitkár. Dömötör Pál, elnök.

— **A „Tóth-Kálmán-kör”** zenei szakosztálya minden csütörtökön d. u. 6 órakor a kör helyiségében próbát tart, melyre ezentul meghívatás nélkül ezen szakosztály tagjai megjelenési kéretnak annál inkább, mert elmaradásuk a szakosztály működésének nagy akadályára szolgál. Tehát minden csütörtökön d. u. 6 órakor.

— **A felső-városi övő-egyesület** javára f. hó 17-én rendezett tánczszal egybekötött hangverseny fényesen sikerült. Az idei e fajta mutatósgak között ezt nevezhetjük a legsikerültebbeknek, úgy anyagilag, de annál inkább erkölcsileg. A hangverseny számal nagyon ügyesen voltak összeválogatva s annyira tetszetek, hogy azt hisszük, még a legszenvedélyesebb tánczos is szivesen halasztotta volna szenvedélyének kielégítését későbbre, ha a műsort — ennek végeztével — újra kezdtek volna. Zombor város büszke lehet, hogy ennyi tehetséget nevezhet fiának, mint a mennyi Zombornak van. A legnagyobb köszönet azonban nindontore dr. Pataj Sándorné urnőt és Bärzi Iván urat illeti meg, ki fényes — utóbbinak plane sokoldalú — tehetségénél fogva ily hangversenyeken szinte nélkülözhetlen. A hangverseny számai a következők voltak: 1. Meger: „Magyar dalok”. Előadva a zombori kaszinó dalára által. Bättran elmondhatjuk, hogy e dalarda, ha részt fog venni az idei országos dalár versenyen, biztossan díjat nyer, oly kitünő erőket bír tagjának, s annyi igyekezet van bennük, hogy méltan kiérdemlék a közönség tetszését. A 2. szám (Hárfadai és Kaczagó dal) dr. Pataj Sándorné urnő volt, ki különösen az utóbbival — mely egy végtelen ügyes couplé — oly óriási hatást ért el, hogy a közönség szünni nem akartó tapsainak engedve, megtoldatta a szamot egy „Magyar dal” egyveleggel. A harmadik szám: Milcsinszky: „Éji dal”. Harmoniumra vonó kísérettel — volt előadva: Milcsinszky Emma k. a. Bärzy Ivan, Milcsinszky Alajos Staudacher József és Obholzer Gyula urak által. Ugy a kisasszony, mint az urak ügyes és rutinirozott játékokkal mindvégig lekötötték a közönség figyelmét: mely a játék végeztével méltan megerdemelt tapssal jutalmazta őket. Jól esett hallanunk ebben a tenorista stílus világban — mihez különben a zombori színigazgatók szoktattak hozzá, — Kelő Mór enek számail, ki a casinó-dalárdának is egyik oszlopok tagja. Kelő urnak nagyon kedves és fübbe maszó tenor hangja van és a mi fő tud a hangjával banni, a

Czigány báró belépőjét, a mivel enek szom- jait a közönség zajos kívánsága folytan megtoldotta, — oly szépen énekelte, hogy bármely első rendű tenorista színésznek is dicséretre válnék. A mivel a zombori színigazgató — daczára annak, hogy Virágcsata operette újdonsággal — minket meg nem ismertett, megismertettet belőle egy duettel dr. Pataj Sándorné urnő és Rajcsics László ur, a duette — különösen ily kedves énekesnőtől előadva — oly szép, hogy felköltötte bennünket a vágyat az egész operettet megismerni. Rajcsics urnak bar csak egy pár taktusa volt a duetteben szépen énekelte, de úgy vettük észre, hogy kissé bátortalan, a kinek csinos hangja van, mint neki annak nem kell félni. A hangversenyt befejező szám a casinó dalardé volt, a mely ezuttal is a fentebb jelzett meggyöződésünket csak megerősítették. A hangversenyt táncz követte, a melynek sikeréről az tesz bizonyoságot, hogy a multság „kivi lagos kiviradig tartott.

— **Köszönelnyilvánítás.** A zombori felsővárosi ovoida-egylet f. hó 17-én rendezett tánczszalga alkalmával felülfizettek dr. Spitzer Mór 10 frt, dr. Grüner Samu 9 frt, Barány Zsiga 8 frt, dr. Spitzer Adolf Dörönya, Schlöszter testverék Kampel Alberti főmérnök, Medveczky Zs. főmérnök 5 — 5 frt, Schmausz Andre, N. N. Roheim Károly 4 — 4 frt, Handler Jenő, Kollar Albert, Freund Samu, dr. Flesch Adolf, dr. Sági Samu, Koczkar Zsigmond ur, Goldmann József 3—3 frt, Szilágyi Mór, dr. Bruck Armin 2,50—2,50 frt, özv. Schlöszter Manone, Neimann Samu, dr. Berkes Zsiga, Zimmermann Em., dr. Goldstein Ignác, Bányai Lipót, Löwy Vilmos, Klein Lipót (Zenta) Spitzer J. B., Sándor Béla, Hagelmann Lajos, Zako Milán, 2—2 frt, dr. P. taj Sándor, 1,85 kr., Hirschenhauser es Kovács, Singer Samu 1,50—1,50 frt, Várossy László 1,10 kr., Keszler Dezső, Husveth Károly, Popovits Sebő, Gabor Isidor, dr. Kortvélyessy Mór, Weber Ferencz, Gargurov Milán, Popovits Dusan, Tarczay Dezső, dr. Alföldy Arpad, dr. Szilágyi Vilmos István, Kelő Mór, Kende Ignác, Szemző Gyulán, Mayer Adolf, Thum Adolf, Poek László, Pollák Dezső, (Bpest), Schöffler Samu, Neuhaus M. es Zs. Messinger Jozsef, Weinberger Isidor, Lustig Károly, Kunhegyi. Spitzer Jakob, Lustig Mór, Adler Adolf, Sohr Sandor, Hölländer József, Toth Ernő, Raichl János 1—1 frt, Engel Adolf 50 kr, Wollner Adél — 25 kr, összesen 145 frt 85 kr. Fogadják a nemeslelkű adakozok, továbbá dr. Pataj Sándorné Vida Etelka urnő, Milcsinsky Emma és Czeisel

Amaz kellemesen meglepette felet:

— Pompás! Matild férjhez menendő én egyáltalán nem akarom őt választásában akadályozni. És bár neki teljesen szabad választást engedtem: azt hiszem mint apja fel vágyst arra jogosítva, hogy Lajos tetszik neki! De hogyan? Álmodni szerető fiad már nem retten vissza a házasságtól?

— Sőt ellenkezőleg. Tegnap ő hozta szőnyegre e kérdést és kijelentette készsége a házassághoz; bizonyosan tudom, hogy most már türelmetlenül várja a választ.

— Itt a kezem, drága barátom! de még Matilddal is kell beszélünk, hogy beleegyezésünket tudomására hozzuk.

Kulmer előhívta Matildot.

E húsz éves leányt senki sem mondta volna, hogy több mint tizenhat éves. Kicsiny termetű, vidám vala, arcának minden vonása annyira mosolygott az élet és ifúságtól, hogy körülte, bármínő társaságban megfordult légyen, nyomban derű és öröm képződött. Állandóan vig, eleven kedélyében nevelésében, tiszta, rokonszenves hangjában annyi báj és kelem volt, hogy lehetetlennek látszó közelében sokáig szomorúnak maradni.

Elpirulva állt a két férfi előtt, a kik őt idegenszerű, komoly méltósággal fogadták. A nőnek bizonyos tekintetben velük született ravaszsga gyanitata vele, mi fog következni. Szíve dobogott. Lajos régóta volt csodálatának tárgya, kit sokkal többre bebesült valamennyi fiatal ember ismerősénél. Bár Lajos sohasem közellített hozzá, sőt még azt sem árulta el, egy figyelmét felköltötte: mégis az öreg Pethőnek ügyszólván atyailag bizalmas viselkedése irányában Lajos érzelmeiről közvetett vallomásként tünt fel előtte, — mert arról azt tettezte föl, hogy gyöngéd tartozkodó természete nem engedi, hogy azt maga tegye. És daczára, hogy nagyon hosszúnak tartotta immár a halogatást, nem kételkedett abban, hogy eljő a nap, a mikor az öreg Pethő fia érdekében szólam fog.

— Matild — mondá Kulmer ur — im' régi, meghitt barátom kezdetet kéri fia Lajos számára. Add meg te magad a választ, kedves gyermekem!

Pethő feszultlen leste a feleletet.

Matild néhány pillanat mulván felé nyújtja kezét, meghatottan ez egyszerű, de őszinte szókkal választott: „Nagyon szivesen.”

Örömkönnyes arczszal csókolta meg Pethő jövedőbeli leányát. Matildnak pedig eszébe sem jutott szemeiből sugárzó boldogságot, éreiteit.

E jólelkű teremtésnek sejtelve sem volt a házasságban nyilvánulható szenvedélyes odaadásról; ő nem álmodott, nem remélt semmi egyebet, mint komoly, nyugodt meglegedést, minőt szülemél is tapasztalhattott. Szívében a hevenszerelm helyét a nyugalmas biztosság szükségérzete foglalá el, eszményét a békés családi élet képezte.

Lajosnak tekintélyt keltő külseje, büszke nyugodtsága, mely tekintetének s hangjának gyöngéd olvadékonyságával oly nemes, oly szép elnézetet képez, nem maradhatott réa néve közönyösen. Tartozkodó, higgadt magaviseletét többre becsülte, mint mások hízlegéseit. Különben az ő egész egyénisége vonzotta őt.

Matild helyesen ítélte meg Lajost s bizalmát készséggel engedte szavakban nyilvánulni.

Lajos minden szerelem és rajongás nélkül tekintett e házasság elé. Vértő sebe még nem hegedt — egy betölthetetlen ürt képezett belsejében. Hítőtől reményeitől megfosztva — testben, lélekben

Judith kisasszonyok, Bárczi Iván, dr. Horváth Ákos, Kelő Mór, Milcsinsky Alajos Obholczér Gyula, Rajcsich László, és Stadacher József urnak, valamint a zombori casinó dalárda, a szíves közreműködésért, A „Zombor és Vidéke” könyvnyomdája a nyomtatványok ingyenes szolgáltatásáért, végül az egyesület vígalmi bizottsága a rendezés körül kifejtett sikeres fáradozásukért, az egyesület nevében hálás köszönetemet. Zombor 1895. márczius hó 10-én, Barány Zsigáné elnök.

— **Halálozás.** Özv. Odry Mártonné, Odry János tekintélyes városi polgár édes anyja életének 82 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután ment végbe számos ismerőse és tisztelője jelenlétében.

— **Áthelyezés.** Obholczér Gyula zombori pénzügyigazgató számvizsgálót a pénzügyminiszter hason minőségben Balassa-Gyarmatra helyezte át.

— **Bácsmege Csantavér község közlekedési viszonyai.** Csantavérről írják: Csantavérnek 1883 év óta van névleg vasúti állomása, — névleg mert a község körülbeül 8 kilométer távolságra fekszik a vasuti indóházról és ennek feljáró útja csantavérről az állomásig oly elhanyagolt állapotban van, hogy csak is a nyári hónapokban lehet a teher szállítást eszközölni, míg ellenben a téli hónapokban de különösen tavaszkor ember és állat életveszélyeztetésével lehet csak közlekedni. Nagyon helytelen sőt talán feltűnő is, hogy a megye éppen Csantavért tekintni mostoha gyermekekének, holott bács megye adófizető községeinek sorában nem az utolsó helyet foglalja el. Sokkal kisebb forgalmu községekre, mint Csantavér volt a tekintetes vármegyeinek gondja, amennyiben azokat ellátta a szükséges közlekedési utakkal; építetv miután míg Csantavér lakóinak és kereskedőinek tavasz idején el nem képzelhető akadályokkal kell küzdeni, hogy a civilizált világgal az összeköttetést fent tarthassa. Nagyon kívánatos volna, ha az itt említettek illetékes helyen figyelembe vennék, ha hazánk egyik leggazdagabb megyéjének számot tevő községe nem volna időnkint elzárva a civilizált társadalomtól.

— **Halálozás.** Berényi Dániel bajai plébános, ugrói apát vasárnap 60 éves korában elhalt. Nem csak Baján, de az egész megyében, sőt a megye határain túl ismerék őt. Akár mint pap, akár mint ember valósággal példaképül volt állítható mindenkinek. Erényekben gazdag pályá zárult be Berényi Dániel halálával. Temetése kedden

aggnak érezte magát. Lelki élete kettő volt vágva, első létének sírjába temetvék szívének minden nemes részei, lelkének minden ereje, — míg második létét most kellett megkezdnie a boldog első után való sóvárgással, elvesztett bizalmával. És ha bús szívének ellenmondása daczára a házasságra mégis eltökélte magát, tette ezt azon szándékkal, hogy a multtal végkép szakít, hogy ha lehetséges annak még emlékéit is kitorlíja szívéből, a nélkül azonban, hogy az önző tervének nejt áldozatul ejteni akarná. — De lehet-e e vídám, tapasztalatlan gyermeknek sejtelle az első szentségéről? A tőle remélt védelmet s gyöngédséget szívesen kívánta megadni a mi emberszerető jó lelkének nem is eshetett nehezére. És ezáltal mégis egy otthona, családi tűzhelye leszen, egy áldott talaj, a melyen később bizonyos napi kötelességek, talán gyermekek s az önzetlen atyai szeretet teremnek.

Oh, és egy ilyen megszerzett nyugalmas élet — gondolá — őt, a felreismertet, a megaláztatott talán észébe juttatja *Jólának!*

(Folyt köv.)

volt Baján, s a temetésre Zomborból többet utaztak át Bajára tisztelői közül, többek között: Sándor Béla főispán is. Áldás emlékezetére.

— **Előadás a szellemi vallásról.** Városunk jeles tehetségű fia, dr. Schmidt Jenő tanár, mint bennünk értesítenek, e hó 20-án szerdán esti 9 órakor előadást hirdetett Budapesten Koronaherceg utca 5. szám alatt levő Prófétához címzett étteremben szellemi vallásról.

— **Vasuti töltésszakadás.** Szombaton délután öt óra tájban Ó Kanizsa és Horgos között a bácsmegei helyi érdekű vasut töltését keresztül szakították a belvizek. A Szegezdől Zentára induló reggeli vonat vi-gyázva haladt már reggel is keresztül a szivárgó töltésen, de visszatérében este 6 órakor a nyílt vonaton kellett két teljes óráig várakoznia, míg a töltéstet megerősítettek. A vonat, melynek nyolcz órakor kellett volna megérkeznie, este tíz órakor robogott be a pályaudvarra.

— **Leforrázott gyermekek.** Cservenkáról írja tudósítónk: Cservenkán apró gyermekek fűrésztéséhez vizet forraltak a lényok. A pólyás babát a legkisebb négy éves gyermek őrizetere bízták. Már a forró víz az anya kezében volt, mikor a pólyás babát őriző gyermek el kezdett síkítani, hogy a Margitka leszik. Az anya ijedében elejtette a forróvizet edényt, melynek tartalma a nagyobb leányok lábára ömlött. Súlyos égési sebeket szenvedtek.

— **Pályázat.** Az igazságügyminiszter felszólítása következtében a szabadkai kir. törvényszék elnöke az ottani kir. járásbíró-ságnál szükségessé vált egy albirói és egy végrehajtói állásra pályázatot hirdetett.

— **Pályázatok.** A szabadkai törvényszéknél jegyzői állásra, a kulai járásbíró-ságnál jegyzői, illetőleg aljegyzői állásra, a törökbecsei járásbíró-ságnál második járásbírói állásra pályázat van hirdetve.

— **Uj tanácsnok Szabadkán.** A szabadkai főispán törvényadta jogánál fogva helyettes tanácsnokká: Milassin Jozsef aljegyzőt nevezte ki.

— **Szerencsétlenség a jégen.** Bisicz t. becsei nagybirtokosnak a kocsisa a napokban áthajtott a befagyott Tiszán Ó-Becsere. Már partot ért, mikor a jég beszakadt s a kocsis lovaival és kocsival együtt alá merült. A kocsis hosszú küzdelem után a partra vergődött, de a lovakat és kocsit csak másnap bírták a Tisza fenekéről felvonni.

— **Öngyilkosság.** Gyarmath István adai földműves, állítólag vallási mániában, a lakásán egy kötéllel a gerendára felakasztotta magát.

— **Pénzhamisítók.** A szabadkai rendőrség hamis tízesek nyomára jött. A legnagyobb titokban s csendben megkezdtek erre a nyomozást, s az Ó-Becsere vezette őket. A mult heti szttamási vásár még inkább megerősítette gyanujokat s Vidákovits szabadkai rendőr kapitány kedden Ó-Becsén termelt. Hír szerint Ó-Becse és Szttamás szolgáltná a hamis tízeseket. A nyomozás érdekében annak eredményét nem közölhetjük, csak annyit jegyezünk meg, hogy Ó-Becsén Sz. papucsos hazánál kutatást tartott a csendőrség, felkerestek mindent, de sem gépet, sem hamis pénzt nem találtak. Azonban néhány terhelő levél miatt a papucsosot elfogták. Nagyon valószínű, hogy itt ismét valami csalózóvetkezettel állunk szemben és nem annyira bankó-gyártókkal.

— **Nő-e vagy férfi?** A mult héten szombaton délután Ó-Becsén egy nőnek öltözött egyén furesza magaviselet által a járőrkélok figyelmét felkeltvén, okot adott a találgatásra, hogy nő-e vagy férfi. A rejtel csakhamar meglelt fejte, mert a piac téren álló rendőr a furesza nőt letartoztatván, bekísérte a városházába, a hol kitudódott, hogy nem nő, hanem férfi s a tisztességes neve Ribár István. Elmondta azután, hogy ő a keményítőgyár munkása, s az igazgatója

a postára küldötte, mikor az az eszméje támadt, hogy felöltözik a gyárban dolgozó leányok ruhájába, s abban megy a postára. Miután kiderült, hogy nem nő, hanem férfi, a nőruhákat a rendőrségnél hagyta, ki azokat a tulajdonosnak visszazármatatván, a rakonlajdonban legényt pedig az illetékes hatóság-nak feljelentette.

— **Ellenszegülés.** Mihajlovics Uros 6-becsei esküdt e hó 5-én Kékity Milován ellen végrehajtást vezetett. A végrehajtási eljárásnak azonban Kékity ellenszegült, s a rendőröket megtámadta. Vegre sikerült a rendőröknek megfékezni, a miután a végrehajtást illetve a zálogolást az esküdt nyugodtan foganatosíthatta.

— **Megtámadta az esküt.** A sorozás befejezése után a szokásos esküt minden besorozott katonának kellett tenni. Pénteken, e hó 15-én az Ó-Becsén megtartott sorozás után a benmaradt hadiak felszólították, hogy az esküt tegyék le. Jó hazafizso illó-módon mindenik felemelte a három ujját eskűre, csak Milovánov Iván nazarenus val-lásu tagadta meg az esküt. Meltó büntetést, mindenesetre megfogja kapni.

— **Öngyilkosság.** Vilov Simon 70 éves szabadkai lakos megúván az életet, felakasztotta magát.

— **Postatakarékpénztárak.** A m. kir. belügyminiszter körendetileg arról értesíti a törvényhatóságokat, hogy a m. kir. postatakarékpénztár értékpapírok beszerzésének közvetítésével is foglalkozik s tekintve, hogy a postatakarékpénztár közbejárásával a vásárlások szigoruan a napi árfolyamon esz[te]teljesen díj- s jutalékmentesen eszközölhetnek, sőt a pénz beküldésével járó költségek is eslenek, a felmerülő szükséghez képest leendő igény bevetelét a törvényhatóságok figyelmébe melegen ajánlja.

— **Nyugdíjazások a királyi honvédségnél.** Megbízható forrásból értesülünk, hogy az idei majusi előléptések nagy meglepetéseket fognak kelteni a királyi honvédség tisztikarában. Nevezetesen nyugdíjba megy egyszerre három kerületi parancsnok is, mindannyian „megrongált egészségük” czimén, voltaképpen pedig azért, mert ez állásukkal összekötött s fontosságukban mindinkább emelkedő adminisztratív kötele-ségek teljesítésere kepteleneknek bizonyulnak. Nyugdíjba megy továbbá két tábornok is, mind a kettő honvédhuszár-dandárparancsnok; egyik a Felvidéken, a másik a fővárosban állomásozik. Első a legutóbbi őszi manőverek alkalmával rendkívüli jelet adta hadviselői képességeinek, mindazáltal nyugdíjba kell mennie, mert parancsnoki tekintélyét nem tudja állásához mérten fontantani. A másik Jandárnok visszavonulása saját akaratából történik, s az illető a napokban már illetékes handyere is adta betegjelentését. Helyét a dandárnoki állásban minden valószínűség szerint Halasy Pál huszárezredes, szegedi dandárnok fogja átvenni, a ki mint ezred-parancsnok néhány évvel ezelőtt már Budapesten teljesített szolgálatot.

— **Gyufamergot ivott** Hecks Ignác zentai kereskedő segéd f. hó 17-én állítólag azért, mert szerelmének tárgya forró érzelmeit viszsonozni nem akarta. A gyorsan alkalmazott orvosi segély azonban minien komolyabb következménynek elejét állotta.

— **A „Szabadkai Önkéntes Tűzoltó Testület” közgyűlése.** A szabadka. „Önkéntes tűzoltó testület” vasárnap d. u. 3 órakor tartotta meg az évi rendes közgyűlését a városháza tanácsstermében. Az egylet főparancsnoka Vermes Béla orsz. képviselő nyitotta meg a gyűlést; ezt követte dr. Vécséi Samu egyl. titkár; évi jelentésének felolvasása. A jelentésből a következő adatokat közöljük: Az 1892—1894. évben tüzesítések volt 195, ebből 52 tetőtűz, 42 kéménytűz, 34 szobátűz, 4 pince tűz, 1 gyári tűz, és 62 kazaltűz. — Az 1894. év végéről szóló pénztári kimutatás szerint volt bevétel 4645 k. 30 fl. kiadás 4115 k. 88 fl. pénzmaradvány 529 k. 52 fl. A

külön kezelte fuvar pénzár bevétele 1894 év végéig 2784 k. 50 fl. kiadása 1525 k. 12 fl. pénzmaradvány 261 k. 38 fl. Az összes készpénz maradvány 1894 végén 890 kor 91 fl., melyhez még a be nem folyt jelentékeny összegű pártó-ó tagdíj fog járulni. A testület vagyon leltára megfelelő becslás szerint tesz 24396 kor. 96 fillért, ha ebből 209/0-ot rongálódás és elhasználás czimén levontunk, úgy a pénztári készlet hozzáadásával meg mindig 20223 kor. 67 fillér tiszta összeget tesz a testület vagyon-értéke.

— **Ó-Kanizsa** községben az ács- és kömvességek önképző köre megalakult. A körnek eddigleg 230 rendes tagja van, a pártiótagok száma pedig 52. A kör igazgatóságának működési köre helyközvetítésre is kiterjedvén, az igazgatóság lapunk utján felkéri mind ama vállalkozókat, akiknek ács vagy kömvességek kell, hogy ez iránt az ó-kanizsai ács- és kömvességek önképzőköri igazgatóságához forduljanak, a honnan a kellő számú munkást a legrövidebb idő alatt megkaphatják.

— **Szabadkai küldöttség az üzletvezetőség, gépjavitó műhely és internátus érdekében.** Szabadka város közgyűlésének határozata értelmében a kiküldött küldöttség bajsai dr. Vojnits István főispán vezetésével mellett — valószinűleg — f. hó 18-án hétfőn fog Budapestre rándulni, hogy ott a kereskedelmiügyi m. kir. miniszternél Szabadka sz. kir. város ajánlatát az üzletvezetőség, gépjavitó műhely és internátus felállítására tárgyában megtegyék. A küldöttség tagjai: dr. Antunovich József és Vermes Béla országgyűlési képviselők, Mamuzsich Lázár, polgármester, dr. Gyongyevics Szerepós tanácsnok, Vojnich Felix főjegyző, Baics Gergely, Birkáss Gyula, Farkas Zsigmond, Galfy György, dr. Klein Adolf, Varga Károly, Mácskovich Titus és dr. Petrovics Dusan városi bizottsági tagok.

— **Tüzesetek Szabadkán.** Folyó hó 13-án éjjeli 11 órakor tűz ütött ki a II-köri Salomon utcában, melynek martalékánl esett Csóvits Maté háza. A tűz a kemence vasesővől támadt. A kár 300 futra tehető. — 15-én ismét tűzi láma verte fel a lakosság nyugalmát, d. u. 2/2 órakor ugyanis jeleztek, hogy a főtéren levő Jakobcsis fele házban a Kunetz Kálmán üveg és porcellán kereskedésének pinczei raktárában tűz támadt. Ezt a tüzet szerencsésen elnyomták.

— **Furcsa kérvény.** Furcsa kérvényt nyújtott be a napokban Drenkovich András a maga és társai nevében a szabadkai rendőrkapitánysághoz, illetőleg a városi tanács-hoz. Nem egyébről van abban szó, mint arról, hogy a város bel- és külterületeihez tartozó tinójárás földkezen letelepedni óhajtok neveik összeírására szükséges engedély nekik megadásuk. Nagy dolgom török ám ezek a társ urak (Rigó csősz eszes vezetése mellett) a fejüket; a tanácsból 950 családpa nevének összeírására kértek engedélyt, mert ennyien fognak az állami iskolák területére letelepedni E területet különben örök áron is meg akarják venni a kinstártól. Meg is szabták már nekik az árakat. I. osztályú föld holdja 140 forint! II. osztályú 130, III. osztályú 120 forint. A magas kormány megígérte továbbá nekik — a kérvény szerint, — hogy az építkezéshez és más beruházáshoz szükséges pénzt kapnak, kamat nem jár érte, az összeg maga 34 év alatt törlesztendő — Ugy látszik, egészen új községet szándakoznak alapítani, mert sok mindent igényel. Lakóházakat, utcákat akarnak építeni, gyümölcsös kerteket felállítani, községházat, templomot, paplakot, kántorlakot, négy iskolát, két óvó intézetet, szegényházat, kertészlakot, csőszházat stb. emelni. De hát ki tudná mindazt a sok badarságot elősorolni, mi abban a nagy litánián fel van említve.

— **Az újvidéki dalárda.** Az újvidéki dalárda fennállásának 25 éves fordulóján jubileumot tart. Az ünnepély f. é. június

1-én és 2-án lesz, melyre az ország többi vidékeinek dalárdáit is meghívta. Már idáig megígérték jelenlétüket Törekvés (budapesti), hódmezővásárhelyi, óbecsei, palánkai, zombori, verseczi, szabadkai temesvári dalárdák. Az ünnepély programja a következő: június 1-én a vendégek megérkezése és elszállásolása; este 9-kor az újvidéki dalárda szerenádj a főispánnál és polgármesternél; szerenádj után ismerkedési estély a Mayer nagyszállóban. Június 2-án: d. e. 9 óra összpróba; 11 órakor diszgyűlés a városház közgyűlési termében; 1 óraker közebéd a lövölde helyiségeiben 6 óraker verseny-éneklés a lőkerben este 8-ker dalestély 3 ósszkarral, azután a díjak kiosztása.

— **A Szabadkán létesítendő szalámi gyárról** egyik fővárosi lap azt írta, hogy azt a szabadkai kereskedelmi és iparbank kezdeményezte. Alaptőkéje 200.000 ft leend 2000 drb. száz forintos részvény alakjában melynek felét az alpitók jegyzik.

— **A csárdában.** Erdélyán Iszó zentai szabó inas valóságos iopási mániában szenved. A multkori gyümölcsös bolt feltérésében tevékeny részt vett, de a tett elkövetéseért ráment büntetés nem javította meg. Azóta már lopott süteményt, tejet, sonkát, ha megcsípték és elverték ez rajta keveset változtatott. A mult héten azonban olyan dolog történt vele, amire épen nem számított. Megszimatolta ugyanis, hogy Burány Jánosék kamrájában nem kevés oldalos és kolbászt van egyrakóban. Amikor mestere dohányért küldötte, utjába ejtette Bárány János házat, belopódzott alkonyattájt az udvarba, onnét a nyitott kamrába hol hamarosan a pakolás-hoz fogott. Az otthon levő gadaasszony, hallván a gyanus zörejt a kamra-ajtához lopódzott, és az ajtót a zárban levő kulccsal nagy hirtelen becsukta, Iszó ur megijedt és eleinte meglapult, de látván, hogy másként ki nem jöhet, dörömbözni, majd könyörögni kezdett. Durányán az ajtón keresztül történt töredelmes valamásából megtudván a tolvaj kiletét, mesteréért küldött, ki a javíthatatlan tolvajt nyomban elcsipte.

— **A n.-várdi kereskedelmi akadémia utazása Afrikába.** Tisztelettel felkérem mindazokat, akik részt akarnak venni a nagyvárdi kereskedelmi tanintézet ápril hó 6-án kezdődő és ápril hó 29-ig tartó utazásában, mely Triosztan, Velenczén, Korfum, Alexandrián át Kairó, illetve Suez Port-Saidig terjed és onnan Piumén át vissza, miszerint ebbeli szándékukal nálam legkesőbb e hó 25-ig bejelenteni sziveskedjenek, mivel a jelentkezéseket az illető utasok ellátásának és kényelmének biztosítása érdekében, esakis e határidőig vehetünk figyelembe. Nagyváradon. 1894 mátezius hó. Tisztelettel Propper N. János, a kereskedelmi tanintézet igazgató-tulajdonosa

— **A Szerbek és horvátok torzalkodása.** Rúvarác Döme zimonyi esperes-plébános a napokban rőpiratot adott ki, a mely hat pontban felsorolja, hogy mi-éit neheztenek a szerbek a horvátokra. A könyvben figyelemre méltó adatok vannak. A szerző első sorban szemére lobbantja a horvátoknak, hogy tagadják azt hogy horvát - Szlavon - Dalmatórszágbán, Bosznia-és Hercegovinában léteznek más fajmint horvát. A horvát horvátok 1840 óta kétszer is megváltoztatták nevüket, illireknek, majd déslávoknak nevezvén magukat, de a szerbek mindig szerbek maradtak. Továbbá fel-

panaszolja, hogy a horvátok politikájának alfája és omegája a katolicizmus s hogy főleg Strossmayer mindin csak oda igyekezett, hogy a görögkeletieket a katolikus vallásra térítse. A horvátok 1102 óta soha sem voltak független állam. Nem lévén nemzeti jellegűk, átvették a szerbek tánczát, a dalait és nyelvét is a melyet most büszkén horvát nyelvnek mondanak. A horvátok jogtalanul használják a két-fehér-vörös zászlót, mert Horvátország zászlójának színe a vörös-fehér. Törvényben nincs kimodva a színek egyesítése. Végül felemlíti, hogy a horvátok gyűlölik a czírilí betűket, habát, sejtát őseik is azokat használták, hogy a horvátok a szerbeket folyton sértegetik, provokálják, denuncziálják s gyűlölik. Pedig tüzze játszanak, a mikor a szerbek elleni gyűlöletet predikálják s ez csak az ő karukkal végzőphtetik.

IRODALOM.

A „Magyar Szemle“ írja az alábbi ismeretést:

Őszi rózsák.

— Eredeti és szerzből fordított költemények. Irta és fordította Dömötör Pál. Zombor, 1895. 242 lap. Árja 1 ft 50.

Sajátságos találkozás a véletlennek! Mikor a Dömötör Pál új könyvéről pirosló őszi rózsák integetnek felém, asztalomon ott mosolyog a tavasz kedves hirdetője, a kébbe öltözött márcziusi ibolya. S hogyha betekintek a költő verseskönyvébe, ott találok az ő arczképét, melyen a nyugodt férfikor nyarának derűjével ismerkedem meg.

Ime, egyszerre három évszak szimbolikus jelképei vegyülnek egybe tekintetem előtt, a melyek közül, — valjuk meg mindjárt e sorok elején, — bizony csak az ősz húzza a rövidbebet, mert a tavasz illata és a nyár derűje könnyen legyőzi őt.

De szőlünk világosan, érthetőbben!

Dömötör Pál, zombori járásbíró és a vidék egyik legjobb poétája, azt hitte, hogy a poézisnek ama termése után, a melyet „Költemények“ és „Ujabb költemények“ czimén megjelent könyveiben produkált, nem maradt meg más immár az ő számára néhány őszi rózsánál, ezeket akarta tehát most összegyűjtve adni nekünk.

Szép, poétai, melegen érző lélekre valló felfogás.

De átolvasván ezt a könyvet, arról győződtem meg, hogy Dömötörnek még sok megmaradt a tavasz dalos kedvéből s a nyár intenzív boldogságából és költészetének most egybegyűjtött virágai még nem azok az őszi rózsák, a melyekre ő gondolt, mikor gyűjtögette őket.

Mindjárt a kötet első verse igazat ad nekem, a melyben szeretett hitveséről a boldogság türelmese érzésével dalol: olyan örömmel hirdeti, hogy ő a sikkes „maga“ helyett „te“-vel szólítja élete párját, hogy ide kell jöveznem ennek a bensőséges dalnak az utolsó versszakát:

Te szép, te jó, te hü, te kedves, édes!
Te életom szelid őrangyala!
Te tiszta homlok! Oh te ajk, beszédes!
Te két sötét szem derült hajnala!
Te áldott lélek, anyagod a fészken!
Te az anyám, én a tiéd engelen!
Teveled küzdöm át az életet. —
Te lesz a kép örök álmod felett!

Dömötör költészetét nagyon jellemzi ez a hang, mely az imént olvasott sorokból felénk esendül. Hitvese, gyermekei, otthona, a szülőház és aggott szülői azok, a kiknek szenteli minden érzését és gondolatát. Boldog, ha felük lehet; boldogtalan, levett, ha náluk nélkül kell lennie. Ebben a kis körben találja meg földi boldogságát. Ezzel a

szüksék körel záródik költszetének a határa, melyen túl csapongni nem akar, de nem is igen tud az ő lelke, ez a fészek fölött örököve röpködő madár.

Költeményeinek nagy részéből mind efféle motívumok szólnak hozzánk, melyek Dömötört par excellence a családi érzések meleg szívű költőjévé avatják. „Az álom elrepülték“, „Pacsirta dalok“, „Az uti dalokból“, „Az első bál után“ és majdnem minden költeménye ezt bizonyítja. Nagy ritkán lép túl költszet ezen a határon, legfeljebb ha valami különös ünnepség alkalmá szolítja őt a dalra, akkor pengat más hurokat is lantján. De már ezek, épen azért, mert csendes érzéséhez, csendes örönlökhöz szokott szívének szokatlanok, kevésbé is viselik magukon a költszetet kiváló nyomait.

Még akkor is, mikor a természettel foglalkozik, mikor a mezőn celandolgya jár-ke, vagy a dalos madarakkal beszélget, mindig eszébe jut a családja s költszetének egyik legelőnyösebben jellemző tulajdonsága épen az, hogy ezeket a helyzeteket mindig pompásan tudja összefűzni az övének helyzetével, sorsával, a költszet aranyzála által.

Mily megkapó és mégis mesterkéletlen hang esendül meg például az előbb mondottnak bizonyítására annyira alkalmas következő versében :

Az álomok elrepültek,
A valóság maradt.
— Puhá fészükbe ültek
A zengő madarak.

Röpködtek ágról-ágra
Egymás után híven . . .
— Mint énekes madárka,
Úgy répedest szívem.

Vagy ha a más buját-buját látja, érző szíve akkor is megdöbben, de a másik fájdalma is az övé lesz, az ő szívet önti el a szomorúság. Gyönyörű bizonyosság erre „Harangoznak“ című költeménye, a kötet egyik legértékesebb verse :

Harangoznak... Templomba tán?
Mindszünetlen, egymás után.
Megromegye, imbolgyogva
Megy a léptem;
Kis koporsó minden léptem.

És csak fölver a harangszó,
Újra hangzó, mindig hangzó;
És hazáig csak romogva
Megy a léptem;
Kis koporsó minden léptem . . .

Dömötör lírájának ezek az egymást folytonosan ismétlő hangulatok mintha nem adnának elemelő változatosságot, elevenséget, a mi unalmassá is teheti azután a poétát. De szívének pezsgő melegsége, érzésének keresetlen őszintesége elfelejteti velünk ezt a fogatkozást és igaz rokonszenvünk kíséri a költőt, mikor családja körében időzik.

Mintha az ő költszetéről írta volna Reviczky ezeket a pompásan aposztrofáló sorokat :

„A meddji a kémény füstje terjed
Addig viszi szárnya, soha feljebb!“

Dömötör Pál könyvének majdnem harmadrésében sikerült fordításokat olvashatunk a jelesebb szerb költőkből. Ezek között különösen Jovanovits és Radisevits azok, a kiknek a költszetét bemutatja nekünk a fordító. Mindenesetre hálás munka olyan hangulatos daloknak magyarra fordításán fáradozni, mint a minőkét ezek közt a versek közt nem egyet olvashatunk.

Az „Őszi rózsák“ szerzőjét főösleges bemutatni a „Magyar Szemle“ olvasóinak. Nem új ember, hanem régi kedves poétája ennek a lapnak Dömötör, a hova épen legsikerültebb dalait küldözgette mindenkori. De ismeri őt a magyar irodalom terén mindenki, a ki barátja a czikornyátlan hangú, őszinte, meleg, szívből fakadó érzelmekekkel telt daloknak. Dömötört mindig jólesik hallanunk, a mikor dalra gyújt. Szívének mindig földobban egy-egy igaz, mély érzése abban a dalban, a mely ajkán könnyedén, mesterkedés nélkül hangzik el. Könyvében foglalt dalai a nyár utolsó virágaiból valók, melyeken még nem igen látszik meg az ősz csipős dere, fagyalló hidege.

A könyv tetszetően van kiállítva s becsütetere válik a Zombor és Vidéke nyomdájának; csak az a kár, hogy a sajtóhibáktól nem bírták jobban megisztítani ezt a verseskönyvet, a melyek biz ott meglehetősen sűrűn hemzsegnek a költeményes sorok között.

Lévay Mihály.

Dömötör Pál verskötete.

Lapvélemények az „Őszi rózsákról“.

FÜVÁROSI LAPOK (1895. márczius 16)

Őszi rózsák.

(Költemények. Irta és fordította. Dömötör Pál, Zombor, 1895.)

Goethe mondja valahol, hogy minden lírai költemény többé-kevésbé alkalmi költemény. A poeta csak akkor adhat igaz hangot, ha valamely helyzet vagy esemény kedélyét, szívet mélyebben megthotta, s ennek folytán szükségét érzi annak, hogy érzelmeit költői formákba öntsön. A melyik költő maga erőszakolja bele magát bizonyos helyzetekbe, hangulatokba, tetszetően sorakoztatja egymás mellé a hangzatos frázisokat s első pillanatra talán egyik-másik olvasót el is kábítja a szövirágokkal; de igaz és maradandóbb hatást nem idéz elő soha. A hangnak szívből kell jönnie, hogy szívünkhez megtalálja az utat, s ez csak akkor lehetséges, ha a poeta átéli, átértett örömeit vagy szenvedéseit dalolja. Ezért a legegyszerűbb, mondhatnám, legközönségesebb érzések, ha őszinték és igazak, maradandóbb nyomokat hagynak kedélyünkben, mint a mondva csinált nagy szenvedélyek, lelki csaták mesterkelt megnyilatkozásai.

Dömötör Pál, kinek immár harmadik önálló kötetét kapjuk, nem az a poeta, aki kedvét találná a poseolásban, viharos, dúló szenvedélyek önmagára való erőszakolásában. Nem is jutott talán soha olyan körülmények közé, amelyek kedélyét erősebb izgalmakba, a kétely és meghasonlás orvénnyé felé sodorhatták volna. Vidéken él egyszerű, becsületes emberek között, kik méltatni tudják művelt lelkének, meleg kedélyének kincseit; szerető család körében, mely bő karpótlást nyújt neki az élet nem egyszerű prózai fáradságaiért. Az ilyen milieu épenséggel nem alkalmas arra, hogy a költő kedélyében erősebb forrongásokat idézzen elő; de annál hatóságosabb elesztője a családias, gyöngéd érzelmekek. Dömötör Pál előtt is az ő fészke: enyhét adó otthona a legkedvesebb; ide vágyik vissza a mezőről ép úgy, mint a nagyvárosok zajából epekedő szeretettel :

Régi nóta jut eszembe,
Régi nótával teszem be
Küszöbömön lahamat;
Mesze jártam, jól ment dolgom,
Haj, de mégis csak jobb otthon,
Magszokott fedél alatt.

Ha a küszöbön szerető neje s gyermekei fogadják, ez a csengő lárna, a s gerlekacagás melódikusabb előtte a világ minden zenejénél. Elfelelt az élet terhes küzdelmeit, és érzelmes kedélyt bszantó sivar prózát :

Kis otthonom rejtekhelyén
Elbuvá, itt melegszen én,
Itt batorítja lelkemet
A hű, az igaz szeretet;
Itt gyűjtök ismét új erőt,
Hogy küzdjek úgy mint azelőtt; —
S mig ott künn életunt válok:
Itt vidám zajjal van a lét;
S mit nő és gyermek szeme nyit:
Meglátom én a menyét itt.
— Szerettem! ti vagytok nékem
Vigasztalóm, menedékem!

Dömötör Pál legizább, legszebb költeményei családi élet örömeit zengik. Meleg kedélye ezekben nyilatkozik meg legtharózatotban. De nem marad érzékelen a köztügyek iránt sem; sőt ellenkezőleg minden alkalmat megragad, hogy hazafias érzelmeinek, a kulturális törekvések, a szép és nemes eszmék iránt érzett vonzódásának verseiben itt kifejezést adjon. Nemcsak serdülő flainak is didaktikus színezetű költemény a magyar

ember kötelességeiről, nemcsak Jókai felszázados jubileumát s a bajai Tóth-Kálmán-zombor fölavatását üdvözli lendületes strófaban, hanem a zombori magyar olvasókör öven éves fennállása is mozgásba hozza lantján a hurokat.

Hogy aztán ezek a különböző alkalmak nem egyenlő fökra hevítik a lelkesedését : nagyon természetes. Mert igaz ugyan, hogy Göthe fentebb idézett értelmezése szerint minden lírai költemény : de viszont az is igaz, hogy nem minden alkalom alkalmas arra, hogy bennünk költői gondolatokat és érzelmekeket ébresztszen. A mi érdemes poétánk is olykor szónoki frázisokkal kénytelen helyettesíteni az igazi meghatottságot és átmelegültséget. Már pedig az olyan őszinte költő mint Dömötör Pál, csak a saját eszközeivel : az érzelmekek egyszerű az igaz kifejezéseivel hathat biztosan.

Ezért, ismétlem, kötetében azokat a verseket olvasom legnagyobb élvezettel, a melyet a vidéki élet és családi kör magasztalásának szentel. Ezekből művelt lélek és meleg, költő kedély sugárzik felém.

Sz. T.

A „Vasárnapi Ujság“ márczius 17-iki száma 20 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Petőfi napja.“ Enlkezés márczius 15-ére. Vajda Jánosról. — „A még élő márcziusi ifjak.“ (Jókai Mór, Vajda János, Dergő Alajos és Dobsa Lajos fiatalkori arcképeivel, s képpel: „A magyar ifjúság küldöttsége üdvözli a francia köztársasági kormányt, 1848 márcziusában.“) — „A levél.“ Költemény Szabolcska Mihálytól. — „A titok.“ Elbeszélés. Irta Zempléni Árpád. — „Kirándulás az Ápis-sírokhöz Egyiptomban.“ Szalay Imrétől. (Képekkel, egyiptomi fényképek után.) — „Sang Jan Hun, a kínai bekeövet.“ (Arcképpel és képpel: Mutunito japán császár elindulása Hirosimába, a főhadiszállásra.) — „Az állatok élete télen.“ — „Ifjabb Jókai Mór.“ (Arcképpel) — „Högyes tanár budapesti Pasteur-intézet.“ (Högyes tanár arcképeivel, és képekkel az intézetből, Jantjky Matyas rajzai után.) — „Elsüllyedt balozók.“ — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyvele, stb. rendez heti rovatok. — A „Vasárnapi Ujság regénytára“ e héten „Egy diva a század elejen“ ezimel korrajzat közöl Zöldi Mártonról, Goró Lajos rajzával, továbbá Verne Gyula „Antifer mester csudálatos kalandjai“ című regényének folytatását közli, az eredeti francia kiadás rajzával illusztrálva. A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negydekre 2 ft, a „Politikai Ujdonóságok“-kal együtt 3 forint. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félve csak 1 ft 20 kr.

Törvénszéki csarnok.

Radimeczky öröksége.

A zombori kir. törvénszék fenyítő osztálya f. évi ápril hó 1-én fogja megtartani a kulai adósikkasztók bünygyében a végtárgyalást. Az e tárgyban kibocsájtott bírósági végzés így hangzik :

Közokirathamisítás és sikkasztás büntetetei miatt vádolt Nagy Sándor és társai bünygyébe.

Végzés.

Jelen bünygynek a törvénszék ülés-terében (megyeház 1. em.) leendő szóbeli tárgyalására 1895. évi április hó 1. napjának délelőtti 9 órája kitézetik s arra a zombori m. kir. pénzügyigazgatóság, mint panasz s és a hivatalozott tanuk, utóbbiak külön idézvényvel meghívotnak, vádoltak és

ugyan fogva levő Nagy Sándor, Horváth Karoly, Irházi Ferencz és Knefli József a kir. törvényszék fogházából előállítottai rendeltetnek, szabadlábban levő Pípos Gábor, Márton Imre, Reinhard György és ifj. Szakáll János pedig jelen végzés kézlesítése mellett azon hozzáadással idéztetnek meg, hogy meg nem jelenés esetére elővezettni fognak; az iratokat pedig Dalmay Pál vég-tárgyalási elnöknel megtekinthetik s a tárgyalásra védő ügyvéddel jelenhetnek meg.

Miről dr. Molnár Gyula, Diener János, dr. Pataj Sándor, dr. Szilágyi Vilmos István, dr. Vujevich Zoltán, Szilágyi Mór és dr. Cziráki Gábor védő ügyvédek, valamint a kir. ügyészség értesítetnek.

A szegedi tábla új tanácsbeosztása.

Bernáth Géza elnök a táblánál az év folyamán történt személyváltozások következtében újraalakította a büntető és polgári tanácsokat.

Az új tanácsbeosztás, mely folyó évi április hó 1-én lép életbe, a következő:

I. A polgári ügyek osztálya.

1. Váltókereskedelmi és csődügyek szaktanácsa, egyszersmind felülvizsgálói tanács:

Elnök: dr. Bernáth Géza, a kir. tábla elnöke.

Bírák: Retel Jenő, egyszersmind a sommas ügyviteli szabályzat 128. és 68. §-ai alapján állandó elnökhelyettes, Wargha Imre, Huszka Ödön, Buday János, Zsiross Kálmán. Kisegítő: dr. Hodossy Lajos.

2. Urbéri ügyek szaktanácsa. Elnök: dr. Bernáth Géza, a tábla elnöke. Bírák: dr. Despinits Péter, Piukovias Ödön, Wargha Imre, Buday János, Agustich Antal, Zsiross Kálmán.

Jegyzők: Hevesy Kálmán, dr. Kovács Károly, egyszersmind a sommas ügyv. szab. 129. §-a alapján állandó felülvizsg. jegyzőül kirendelve Irányi Dezső.

Mind a két szaktanácsban úgy mint az I-ső polgári szaktanácsban a polgári ügyek is előadtnak.

Közpolgári ügyek szaktanácsa. Elnök Sey Andor tanácselnök. Bírák: dr. Raics Mihos, Káplány Géza, Grecsák Károly, Pichler Lipót, Klímkó Ede, Veress Károly, dr. Hodossy Lajos, Kanyó Lajos.

Jegyzők: dr. Salánky József, Dr. Kornay Sándor, Lösch Antal.

II. Büntető ügyek szakosztálya. Elnök: Draveczky Adorján tanácselnök. Bírák: Zsigmondovics Mihály tan. vez. dr. Szegheő Ignác, Nesztor János, Szeles Elek, Rác Gyula, Varasdy Károly, Biró Vilmos.

Jegyzők: Sarkady György és Dobos Antal.

Árverési hirdetés.

Alulírott tömeggondnok ezennel közhírré teszi, hogy a **vábukott Klein Vilmos** apatini lakós kereskedő közadós csődtömegéhez tartozó és a csődletárban 1—1289. tételek alatt foglalt 8352 fnt 81 kr. becsértékű kézmű, — divat és rövidarukból álló egész áruaktár, a csődválasztmányának 1895. évi márczius hó 3-án kelt határozata folytán nyilvános ajánlati verseny útján eladatik.

Felhívtnak emellogva a venni szándékozók, hogy a szabályszerűen felszerelt zart ajánlataikat **Dr. Kék Lajos tömeggondnokhoz** apatini, vagy **Dr. Grüner Samú** ügyvéd választmányi elnökhöz zomborba 1895. évi április hó 15-én legkésőbb déli 12 óráig benyujtsák, mert későbbben érkező ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

Az ajánlatok 1895. évi április hó 15-én delután 5 órakor fognak a csődválasztmány által **Dr. Grüner Samú** ügyvéd, csődválasztmányi elnök irodájában zomborban felbontatni és azok elfogadása iránt nyomban határozat hozatni.

Bánatpénzül a zárt ajánlathoz 840 fnt készpénz, vagy ugyanily értékű ovadékképes értékpapír melléklendő.

Vevő köteles a megvett áruaktárt **Dr. Kék Lajos** apatini lakós, ügyvéd csődtömeggondnok úrtól az ajánlat elfogadása iránt kapott értesítésből számított 8 nap alatt átvenni és a vételárt. bánatpénzének különbeni elvesztése terhe alatt ugyancsak ezen idő alatt a csődtömeggondnok úr kezébe lefizetni. —

Azon esetre, ha elfogadható ajánlat nem tetetnek a csődválasztmány jogosítva lesz, az ajánlati verseny mellőzésével a csődvagyonnak értékesítését más módon, esetleg újabb ajánlati verseny útján is értekesíteni.

Ha a vevő a feltételeknek meg nem felel, úgy az értekesítés bánatpénzének elvesztése mellett kára, költsége és veszélyére fog újabb ajánlati verseny útján eszközöltetni.

Utó ajánlatok nem fogadtnak el. A III. fokozatú bélyegilletékeket vévő fizeti.

A csődletár és áruaktár **Dr. Kék Lajos** tömeggondnok úr közbenjöttével a hivatalos órák alatt apatiban bármikor megtekinthető.

Apatinban, 1895. évi márczius hó 10-én.

Dr. Kék Lajos
ügyvéd, tömeggondnok.

Mária-
czelli
Gyomor-
cseppek

magyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és átlólanosan ismeretes lázi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: **étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfujság, savanyu, felbőfőség, hasmenés, gyomorégés, felesleges, nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs szűkülés.**

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejájásnál, a mennyiben ez a gyomortól származó, **gyomortulterhelésnél** étellekkel és italokkal, **gilliszták, májbajok és hámoroidoknál.**

Emellett bajoknál a **Máriaczelli gyomorcseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi forgatár: **Török József** gyógyszerháza **Budapest**, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessenek megtekinteni! Csak oly cseppeket tessenek elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a keszítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.

A **Máriaczelli gyomorcseppek** valódián kaphatók.

Üll. B. és Hegedűs József gyógyszerárakban Zombor, Rátay J. gyógyszerárakban Apatin, Balogh Gy. gyógyszerárakban Petrovcsello és Barakövits L. gyógyszerárakban Szt. Tamás.

Hirdetés.

Tisztelettel alulírott értesitem a n. é. közönséget, hogy a „**Bécsi biztosító-társaság**” kerületi főügynökségét Zomborban átvettem és annak irodáját a fő-utczában, a takarékpénztár mellett megnyitottam. — Az iroda a biztosítás minden ágában a n. é. közönség rendelkezésére áll.

Zomborban, 1895. márczius hóban.

Tisztelettel

Paul László

a „Bécsi biztosító-társaság” ker. képviselője.

APOLLO
Gyertyák

Esakis az az Apollo-gyertyák dobódiak, melyek első megükön a-Lyra, oldalukon pedig az Apollo szí szövegmatat viselik

Egy doboz ára 1 ft
20 kt. elküldés utánvét-
vel vagy az összeg előle-
ges beutalása után.

Kapható: a legjobb illatszert, drogus- és gyógyeszközökben
Bécs I. Wolfzgasse 3. sz.

TAUSSIG GOTTLIEB

hírom toletté-szappanok gyártója és illatszerek forrása

**KLYTHIA A BÖR
ÁPOLÁSÁRA.**

Az arc bőri tisztítása
és felfröszölése.

Legelőcsináltabb toletté-, háti- és szalon-puder fehér, rozsa-
szin vagy sárga.

Vegyjelleg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. cs. kir.
tanár által Bécsben.

Elismertó levelek a legjobb körülményben minden dobozhoz
mellékelve.

Csak akkor valódi, ha a háromszögű
papírcsík az ott levő szalaggal (vörös és
fehér) nyomás (sárga papíron) van
elzárva.

Eddigfölmulmulhatatlan!

**Maager Vilmos-féle
valódi tisztító**

DORSCH

MÁJOLAJ.

Törvényileg védett felszerelés
Maager Vilmostól Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által
megvizsgáltatott és emészthetőségénél
fogva gyermekeknek is különösen
ajánlatik és rendeltetik mindama ese-
teknél, melyeknél az orvos az egész
testi szervezet, különösen a mell és
tüdő erősítést, a test súlyának gyara-
podását a nedvek javítását, valamint
általában a vér tisztítását el akarja
érni. — Egy üveg ára 1 forint és
kapható a gyári raktárban Bécsben.
III/3, ker. Heumarkt 3, valamint
az osztr.-magyar monarchia legtöbb
gyógyszertárában.

Főraktár és főelárúsítás az osztrák-
magyar monarchia részére :
III/3, Heumarkt 3

Zomborban :
Weidinger Zs. és S.
kereskedő uraknál.

MAAGER VILMOS, Bécs

utánzatok törvényileg
üldöztetnek.

Vendéglő-megnyitás.

Van szerencsém Zombor szab. kir. város s vidéke közönségét értesíteni, hogy a
„**Vadászkürt**“-szállót
bérbevettem és
f. évi márczius hó 23-án
a n. é. közönség részére
m e g n y i t o m.

Törekedni fogok, hogy e város és vidéke mélyen tisztelt közönségének minden igényeit
kielégítek. — Konyhámon minden időben friss és magyaros ételek, zónás reggelik s hideg oszonnák
lesznek kaphatók s ujonnan felállított

POLGÁRI SÖRÖDÉMBEN
kőbányai részvény serfőzdéből való **márcziusi friss csapolású sörrel** szolgálok.

A vendéglői kiszolgálás tekintetében is a legnagyobb gyorsasággal és pontossággal fogom
vendégeim megelegedését kívívni s a m. t. utazó közönségnek tiszta olesó szobákkal — gyors kiszol-
gálással állok rendelkezésére.

Omniuszom minden vasúti érkezés alkalmából az indóháznál fogja t. vendégeimet elvárni.
Bármely szomszédos községbe való utazás czéljából fogatot tartok.

A n. é. közönség szives látogatását kérve, vagyok
tisztelettel
Mikosi Imre.

A „Zombor és Vidéke“ könyvnyomdája

kiválóan alkalmas mindennemű nyomtatványok készíttetésére.

A könyvnyomda rövid fennállása alatt létképességének bámulatos jeleit adta. — Nem is szólva arról, hogy a

„Zombor és Vidéke“ és „Bácskai Karczos“-t

hétre-hétre megfelelő alak és terjedelemben, az utóbbit illusztrálva állítja ki, de rövid fél év alatt három nagyszabású mű került ki sajtója alól:

Egy illusztrált „Bácskai Naptár“, melynek minden betűanyagát a nyomda szolgáltatta.

Egy 26 ivre terjedő Pinterits Károly szerzősége alatt megjelent „Könyvviteltan“-t, mely a legkomplikáltabb vonalzó-munkákat tünteti föl.

Dömötör Pál „Őszi rózsák“ című költemény- köteté szines czimlappal s a költő arczképével oly kivitelben, hogy az ország elsőrangú könyvkiadója a legnagyobb elismeréssel szólnak a könyv kiállításáról s szép betűiről.

A „Zombor és Vidéke“ könyvnyomdája

mindezen nagyszabású munkák mellett

óriási plakátokat, szerb és német nyelvű körözüvényeket, üzleti könyveket

s minden rendű s rangú *nyomtatványt* állított elő a közönség teljes megalégedésére.

Általán a **finom nyomdai munkák** tekintetében bármely fővárosi nyomdával kiállja a versenyt.

A nyomda nem alapított üzérkedés ezéljából s kezdettől fogva mai napig valamint a jövőben is egyedüli üzleti elve az, hogy csupán

az előállítási költségeket igényli üzleti haszon nélkül.

A nyomda gépészeti teendőit **Bosnyák Ernő**, a faktori teendőket **Kongovits Mladen** intézi.

A könyvvezetés s üzleti levelezéssel **KLEIN SIMON** urat bíztuk meg.

Hazafias tisztelettel

a „Zombor és Vidéke“
könyvnyomdája.